

Melinda

Ajankohtaisia asioita

Talonmiehen tuokio (39) 30.11.2023

Anneli Renfors

Kansalliskirjasto, Melinda-palvelut

Päivän ohjelma / Ohjelmanmuutos

- Ajankohtaiset kuvailuasiat / Anneli Renfors, Kansalliskirjasto
- ~~Teos MARC 21 –formaattissa / Jaakko Tuohiniemi; Helsingin yliopiston kirjasto~~
- Kustantajametadatan hyödyntäminen kuvailussa / Satu Niininen, Kansalliskirjasto
- Melindan massakorjauksista / Nicholas Volk, Kansalliskirjasto

Jaakko Tuohiniemen esitys siirtyy näillä näkymin pidettäväksi [Talonmiehen tuokiossa 1.2.2024](#)

Tapahtumat ja koulutukset keväällä 2024

- 1.2.24 klo 13-14:30 Talonmiehen tuokio (40)
- ~~14.3.24 klo 13-15~~ Talonmies-Extra (14): (Verkko)äänikirjojen kuvailu -> helmi-maaliskuulla
- 11.4.24 klo 13-14:30/15 Talonmiehen tuokio / Talonmies-Extra
- 23.5.24 klo 13-14:30/15 Talonmiehen tuokio / Talonmies-Extra
- Ohjelmiin voi tulla muutoksia! Seuraa [Tapahtumat ja koulutukset 2024 -sivua](#).

Tarkempaa ohjeistusta tulossa 1/3

- 130/240 - **YHTENÄISTETTY NIMEKE (ET)** - kenttien osakenttien käyttö
 - [RDA-sovellusohjeessa](#) esimerkkejä 240-kentän osakenttien käyttöön:
 - #a - Yhtenäistetty nimeke (ET)
 - #n - Numerointitieto (T)
 - #p - Teoksen osan nimeke (T)
 - #k - Muotoa kuvaava kokoava nimeke (T)
 - #l - Teoksen kieli (ET)
 - #s - Versio (T) – esimerkkejä kentän 775 kohdalla:
240 10 #a Kalle Blomkvist och Rasmus, #l suomi #s (Järvinen)
 - Osakenttien järjestys: #a #n #p #k #l #s
 - [Musiikin RDA-sovellusohjeessa](#) ohjeistettu myös muiden osakenttien käyttöä

Tarkempaa ohjeistusta tulossa 2/3

- 240 - **YHTENÄISTETTY NIMEKE (ET)** - kentän osakenttien käyttö
 - Muita mahdollisia MARC 21 -formaatin mukaisia osakenttiä ovat muun muassa:
 - ‡d - Sopimuksen allekirjoittamisen aika (T)
 - ‡f - Teoksen julkaisuaika (ET)
Julkaisuaika, jota käytetään teoksen nimekkeen kanssa tekijä/nimeke-
kentässä.
 - ‡g - Muut tiedot (T)
Tiedot, jotka eivät sovellu muihin osakenttiin.
 - ‡h - Aineiston yleismääre (ET)

Tarkempaa ohjeistusta tulossa 3/3

- Analyttiset kirjaukset Sisältää (teos) -> Sisältää (ekspressio)
 - Lisää esimerkkejä tulossa 2024
- [RDA-sovellusohje](#)
 - Päivitetty analyttisten kirjausten esimerkit Sisältää (teos) -> Sisältää (ekspressio)
 - Musiikin RDA-sovellusohjeessa ohjeistetaan musiikin osalta
 - Sisältää (teos) -viittaukset mahdollisia
 - Esimerkiksi 130/240, 505, 700 ja 740 kenttien ohjeistus ja esimerkit eivät kaikilta osin ajan tasalla
 - Vuoden 2024 aikana päivitetään ohjeistusta pikku hiljaa uudistetun RDA:n mukaiseksi – aluksi ohjataan RDA-linkit uuteen
- Verkkoäänikirjoille tekeillä ohje

Muita uutisia Kumealta

- Kaikki kuvailuohjeet [RDA-kuvailu MARC 21 -formaattilla](#) -sivustolla siirtyvät XWiki-palveluun alkuvuodesta 2024. Ohjesivut siirretään toiseen osoitteeseen 4.12.2023 jolloin osoite wiki.helsinki.fi muuttuu wiki-emerita.it.helsinki.fi -osoitteeksi. Uudelleenohjauksen ansiosta osoitteen vaihtuminen ei vaikuta nykyisten sivujen käyttöön.
- [Käyttöoikeuksien metatiedon uusi ohjeistus](#) on julkaistu luonnoksena.

Melinda-palvelun uutisia

- [Kirkes-kirjastot](#) ovat nyt mukana Melinda-tietovarannossa
- Lassi Lager Melinda-palveluista siirtyy CSC:n palvelukseen 1.1.24

Melinda-palvelun uutisia - BookWhere

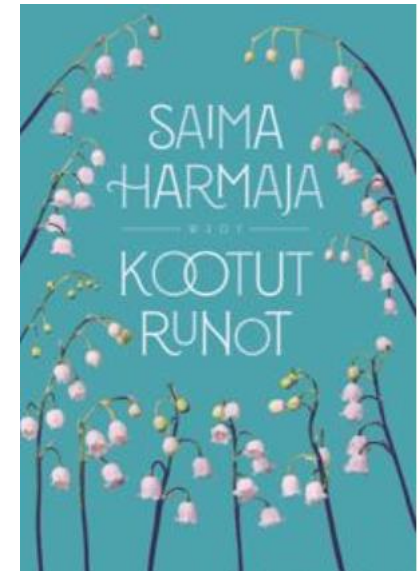
- Viesti lisenssien uusimisesta kirjastojen Bookwhere-yhteyshenkilöille on lähetetty. DL vahvistuksille 5.12.
- Uusia organisaatioita ei oteta nykyiseen Bookwhere-systeemiin enää mukaan, heille myydään vain erillistilausta uudemmalla BookWhere-ohjelmalla
- Uusi BookWhere-ohjelma ei välttämättä niin helppokäyttöinen Melinda-ympäristöissä ja nykyisillä konversioilla → Kansalliskirjastolla ei tästä kokemusta eikä pysty toistaiseksi tukemaan.

- BookWheren ruotsinkielinen konversio-ohjelma on tekeillä

MUISTUTUS: Ei #e osakenttää analyttisiin kirjauksiin!

MUINAIN:

700 12 #i Sisältää (teos): #a Harmaja, Saima, #d 1913-1937, #e kirjoittaja. #t Huhtikuu. #0 (FI-ASTERI-N)000066863

NYKYISIN:

~~#e kirjoittaja~~

700 12 #i Sisältää (ekspressio): #a Harmaja, Saima, #d 1913-1937. #t Huhtikuu, #l suomi. #0 (FI-ASTERI-N)000066863

246 - Muut nimekkeet (T) - kentän korjauksista

Merkintä	Selitys	OPACin generoima fraasi
246 1# †i Tunnetaan myös nimellä: †a XXXXX	Tunnetaan myös nimellä	Tunnetaan myös nimellä: XXXXX
246 12 †a XXXXX	Erottuva nimeke	Erottuva nimeke: XXXXX
246 13 †a XXXXX	Muu nimeke	Muu nimeke: XXXXX
246 14 †a XXXXX	Kansinimeke	Kansinimeke: XXXXX
246 15 †a XXXXX	Nimeke lisätyllä nimiösivulla	Nimeke lisätyllä nimiösivulla: XXXXX
246 16 †a XXXXX	Otsikkonimeke	Otsikkonimeke: XXXXX
246 17 †a XXXXX	Juokseva nimeke	Juokseva nimeke: XXXXX
246 18 †a XXXXX	Selkänimeke	Selkänimeke: XXXXX
246 30 †a XXXXX	<ul style="list-style-type: none">Muu nimeketieto, 245†bOsan nimeke, 245†pVaihtoehtoinen nimeke, 245†aOsana päänimekettä 245†a	--
246 3# †a	Muu nimeke, esim. avattu muoto	--
246 31 †a	Rinnakkainen päänimeke, 245†b	--

- Älä tee mitään sellaisia korjauksia 246-kentän sisältöihin, mitä ei ole erikseen sovittu tehtäväksi
- [Täältä voit tarkistaa](#) sovitut Melindassa korjatut ja paikalliskannoissa korjattavaksi suositellut käytännöt
- RDA-sovellusohjeen 246-kentän ohjeistusta on korjattu ja lisätty muun muassa viereinen taulukko

111 Pääkirjaus – kokouksen nimi (ET)

- Vain niihin yksittäisiin kokouksiin, jotka on auktorisoitu, voidaan liittää Asteri-ID (#0)
- Jos kokoussarja on auktorisoitu, mutta ei yksittäistä kokousta
 - > Poimitaan/kopioidaan 111-kentän vain a-osakenttä Asteri-tietueesta/Kantosta
 - > Bibliografisen tietueen 111-kenttään ei tule 0-osakenttää
- Jos yksittäinen kokous on auktorisoitu poimitaan/kopioidaan se Asterista/Kantosta kaikkine osakenttineen eikä käytetä kokoussarjan auktoriteettia

ESIMERKKEJÄ

1) Kokoussarja auktorisoitu Asterissa:

111 2# #a Pohjoiskalottikonferenssi #0 (FI-ASTERI-N)000167935

Yksittäinen, Asterissa auktorisoimaton kokous -> bibliografiseen tietueeseen:

111 2# #a Pohjoiskalottikonferenssi #n (19. : #d 1996 : #c Rovaniemi, Suomi)

2) Yksittäinen, Asterissa auktorisoitu kokous, bibliografiseen tietueeseen:

111 2# #a Theoretical Seminar of the Baltic Archaeologists #n (8. : #d 2017 : #c Helsinki, Suomi ; #c Hanko, Suomi) #0 (FI-ASTERI-N)000215579

Lasten kuvakirjat - vastuullisuustiedot

- Lasten kuvakirjat (sekä kaunokirjalliset että tietokuvakirjat) kuvaillaan tämän [RDA Hakutiedot](#) -ohjeen esimerkin mukaisesti:

100 1# #a De la Bédoyère, Camilla, #e kirjoittaja.

240 10 #a My first book of nature, #l suomi

245 10 #a Oma luontokirjani / #c Camilla de la Bedoyere, Jane Newland ; suomennos: Hanna Fauster.

500 ## #a Teksti: Camilla de la Bedoyere ; kuvitus: Jane Newland.

700 1# #a Newland, Jane, #e taiteilija.

- Ensimmäisenä julkaisussa mainittu tekijä (kirjoittaja) merkitään 100-kenttään, toisesta tekijästä (taiteilija) lisäkirjaus 700-kenttään.
- Kuvakirjoissa kirjoittaja ja kuvittaja yhteisvastuullisia tekijöitä, joten myös 700-kenttään merkitään kuvittajan suhdetermiksi taiteilija.
- Jos kuvitusta on puolet tai enemmän julkaisun sisällöstä, julkaisu kuvaillaan kuvakirjana ja kuvittajan suhdetermiksi merkitään taiteilija.

Moniosaiset teokset - sarja vai itsenäinen teos? 1/3

RDA 2.3.1.7.2 Osan, lohkon tai supplementin nimeke joka on riittävä identifioimaan manifestaatiota

- Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy samassa tiedonlähteessä kaikkien osien tai lohkojen yhteisnimekkeen (tai laajemman manifestaation nimekkeen) kanssa *ja* osan, lohkon tai supplementin nimeke on riittävä identifioimaan manifestaatiota *silloin*: merkitään nimekkeeksi osan, lohkon tai supplementin nimeke.

Samalla tämä tukee jokaisen osan pitämistä omana teoksenaan.

Jos osan nimeke on erottuva, menee yhteinen nimeke sarjan nimeksi.

ESIMERKKI

100 1# #a Eddings, David, #d 1931-2009, #e kirjoittaja. #0 (FI-ASTERI-N)000224817

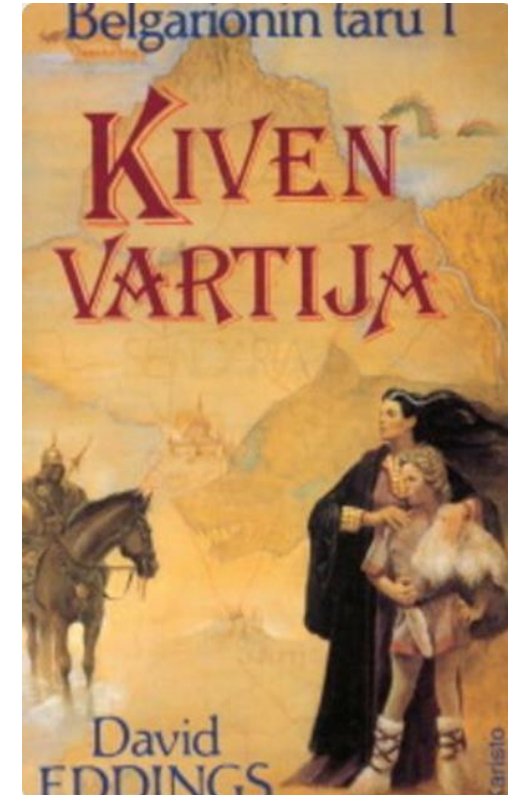
245 10 #a Kiven vartija / #c David Eddings ...

490 X# #a Belgarionin taru ; #v 1

El:

100 1# #a Eddings, David, #d 1931-2009, #e kirjoittaja. #0 (FI-ASTERI-N)000224817

245 10 #a Belgarionin taru. #n 1, #p Kiven vartija / #c David Eddings ...

Moniosaiset teokset - sarja vai itsenäinen teos? 2/3

2.3.1.7.1: Osan, lohkon tai supplementin nimeke joka on riittämätön identifioimaan manifestaatiota

- Jos erillisenä ilmestyvän osan, lohkon tai supplementin nimeke esiintyy samassa tiedonlähteessä kaikkien osien tai lohkojen yhteisnimekkeen (tai laajemman manifestaation nimekkeen) kanssa ja osan, lohkon tai supplementin nimeke on riittämätön identifioimaan manifestaatiota silloin: merkitään sekä yhteisnimeke että osan, lohkon tai supplementin nimeke.

ESIMERKKI

ISBN 951-9287-08-6

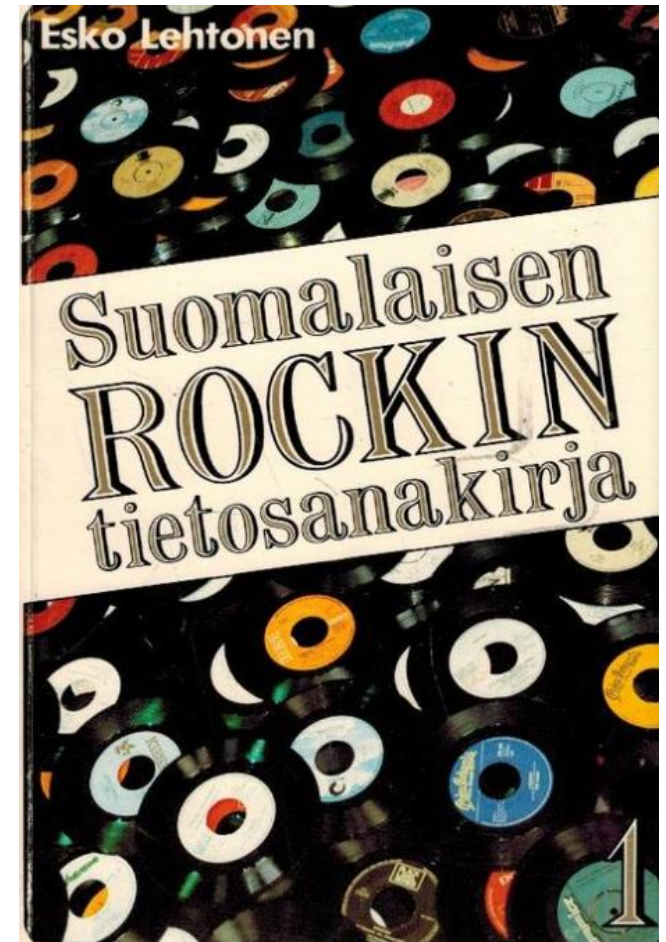
245 10 #a Suomalaisen rockin tietosanakirja. #n Osa 1, #p A-L / #c

...

Ei:

245 10 #a A-L / #c ...

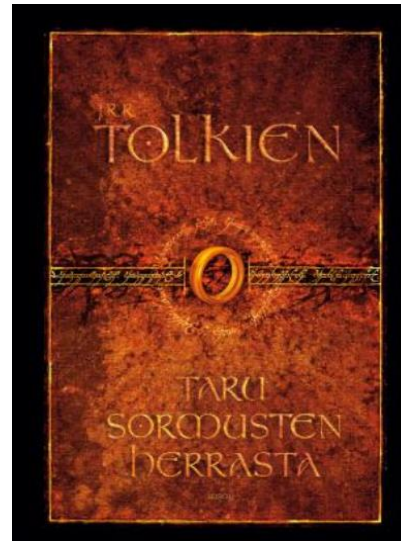
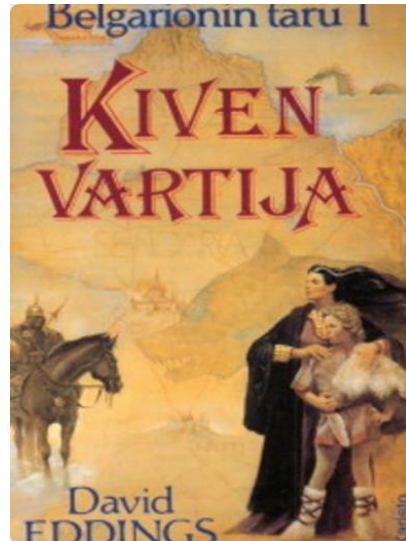
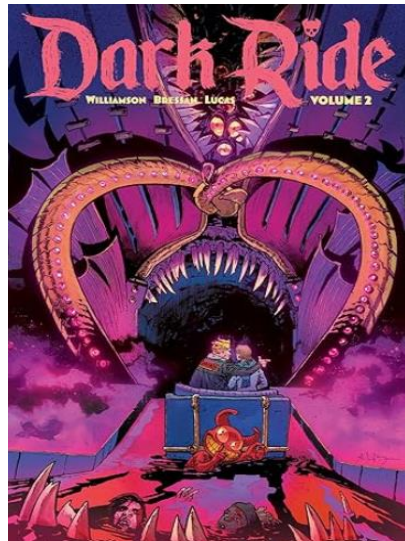
490 0# #a Suomalaisen rockin tietosanakirja ; # v osa 1

Moniosaiset teokset - sarja vai itsenäinen teos? 3/3

→ Osan nimeke- ja numeroointitietojen merkitsemisessä kuvailukäytäntö on usein ollut RDA:n vastainen, joten tämä muutos vaikuttaa varsinkin yleisissä kirjastoissa kaunokirjallisuuden kuvailuun.

Lisää täällä: [RDA 6.27.2.2](#) Yksittäinen osa

Suomenkielisen MARC 21 -formaattisivuston päivityksiä

- Suomenkieliselle MARC 21 -formaattisivustolle on päivitetty joitakin ajan saatossa kertyneitä korjauksia ja muutoksia.
- Muutokset ovat lähinnä tekstin suomennoksen muokkauksia ja sisällön tarkennuksia. Joukossa on myös joitakin muuttuneita kenttien ja osakenttien nimiä.
- Nyt tehdyt korjaukset ja muutokset ovat nähtävissä MARC 21 -asiakaswikiin kootussa [taulukossa](#).
- Yhteydenotot MARC 21 -formaattiasioissa osoitteella: marc-posti[at]helsinki.fi.

Kiitos!

melinda-posti@helsinki.fi

Melinda-wiki: <https://www.kivi.fi/display/melinda>

<https://twitter.com/Melindapalvelu>